

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІЗИМА
« 29 » _____ 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 29 » _____ 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни**

«СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ»

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 23 Соціальна робота
спеціальність – 232 Соціальне забезпечення
освітньо-професійна програма – «Соціальне забезпечення»

Кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (семестр)
Денна	3	6	30	30	4	8	48	120	6

29.01.2025

Тернопіль – 2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» підготовки бакалавра галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення, затвердженої на засіданні Вченої ради Західноукраїнського національного університету, протокол № 10 від 23.06.2023 р.

Робочу програму склала доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, канд. екон. наук, доцент ГАЛИНА КУЛИНА.

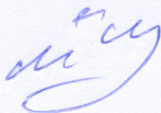
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Завідувач кафедри фінансових технологій
та банківського бізнесу
д-р екон. наук, професор

Ольга КНЕЙСЛЕР

Гарант ОПП,
д-р екон. наук, професор

Микола СТЕЦЬКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна – «Соціальне страхування»	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань – 23 Соціальна робота	Статус дисципліни – обов'язкова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність – 232 Соціальне забезпечення	Рік підготовки – 3 Семестр – 6
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – «Соціальне забезпечення»	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 30 год.
Загальна кількість годин – 120	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Індивідуальна робота – 4 год. Тренінг – 8 год. Самостійна робота – 48 год.
Тижневих годин – 8, з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Соціальне страхування» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань щодо організації соціального страхування та механізму його державного регулювання; вироблення практичних навичок із призначення, перерахування та здійснення страхових виплат і визначення особливостей надання соціальних послуг за видами соціального страхування; набуття вмінь критично аналізувати фінансове забезпечення й ефективність різних видів соціального страхування, виокремлювати не вирішені проблеми у сфері соціального страхування з подальшим обґрунтуванням напрямів їх розв'язання.

Метою вивчення дисципліни є здобуття здобувачами вищої освіти ґрунтовних теоретичних знань і набуття практичних навичок з організації соціального страхування, розробки умов здійснення різних його видів, враховуючи їх специфіку та застосовуючи базові концепції соціального страхування, управління діяльністю державних і недержавних страхових фондів.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціальне страхування» є:

– розуміти необхідність, економічний зміст та значення соціального страхування в системі соціального захисту населення, вивчити його функції і принципи; ознайомитись із фінансовим механізмом соціального страхування як важливою складовою державної

соціальної політики та соціального забезпечення населення; засвоїти види загальнообов'язкового державного соціального страхування, соціальні послуги та матеріальне забезпечення, ним передбачені; навчитись визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;

- ознайомитись із організаційними, методичними та правовими засадами державного регулювання соціального страхування, особливостями державного нагляду, контролю та моніторингу у сфері соціального страхування;

- отримати ґрунтовні знання про пенсійне страхування; ознайомитись із специфікою становлення та структурою системи пенсійного забезпечення в Україні; вивчити види пенсійних виплат у солідарній і накопичувальній системах пенсійного забезпечення; розвинути навички використання адміністративно-правових механізмів призначення пенсійних виплат та пропонувати обґрунтовані рішення щодо управління коштами солідарної системи пенсійного страхування в Україні;

- розуміти суть і базу нарахування єдиного соціального внеску (ЄСВ); знати платників і ставки ЄСВ та навчитися його обраховувати; вивчити види та ознайомитись із порядком справляння зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій;

- отримати ґрунтовні знання про загальнообов'язкове державне соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності; вивчити види матеріального забезпечення й соціальних послуг за страхуванням з тимчасової втрати працездатності;

- розуміти завдання, принципи та особливості страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності; знати види матеріального забезпечення та соціальних послуг у разі настання нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, умови їх призначення та надання;

- отримати ґрунтовні знання про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття; засвоїти матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття; розвинути навички приймання практичних рішень для покращення соціального добробуту населення та підвищення соціальної безпеки держави;

- ознайомитись із системою медичного страхування та засадами обов'язкового медичного страхування; навчитись аналізувати ринок добровільного медичного страхування в Україні та визначати перспективи його розвитку;

- ознайомитись із необхідністю та значенням недержавного соціального та пенсійного страхування; вивчити види недержавних пенсійних фондів; розуміти механізм здійснення пенсійних виплат; ознайомитись із державним наглядом та контролем у сфері недержавного пенсійного забезпечення.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення;

- здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Дисципліни, вивчення яких передувало вивченню дисципліни «Соціальне страхування»: «Фінансування соціального захисту населення», «Система соціального захисту населення» та «Економічні основи соціального забезпечення».

2.5. Результати навчання:

- використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення;
- визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;
- приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ. ДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ, ПРИНЦИПИ ТА РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

Необхідність та економічна сутність соціального страхування, його місце у системі економічних категорій. Причини, що обумовлюють необхідність системи соціального страхування. Вплив системи соціального страхування на збереження працездатності економічно активної частини населення. Складові системи соціального страхування. Функції соціального страхування. Принципи соціального страхування. Фінансовий механізм соціального страхування: суть, структура, характеристика складових.

Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Суб'єкти та об'єкт загальнообов'язкового державного соціального страхування. Страховий стаж і його роль у соціальному страхуванні. Страховий ризик та страховий випадок у соціальному страхуванні. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

ТЕМА 2. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

Необхідність та значення державного регулювання соціального страхування. Правова база соціального страхування в Україні. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Завдання та напрями державного регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування. Органи, які здійснюють державне регулювання у сфері соціального страхування. Державний нагляд, контроль та моніторинг у сфері соціального страхування.

ТЕМА 3. ДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ

Сутність та поняття загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Пенсійна політика як складова соціальної політики держави. Пенсійне забезпечення. Функції, притаманні пенсійному страхуванню.

Державне пенсійне страхування. Пенсія. Пенсійна виплата. Становлення та структура системи пенсійного забезпечення в Україні. Види пенсій у солідарній системі державного пенсійного страхування. Особливості призначення пенсії за віком на сучасному етапі. Пенсії по інвалідності: умови призначення і розміри. Особливості пенсійного забезпечення у зв'язку з втратою годувальника. Соціальні допомоги у солідарній системі державного пенсійного страхування, підстави їх призначення.

Види пенсій у накопичувальній системі державного пенсійного страхування. Довічна пенсія з установленим періодом. Довічна обумовлена пенсія. Довічна пенсія подружжя.

Органи управління коштами державного пенсійного страхування.

ТЕМА 4. ЄДИНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ВНЕСОК НА ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ТА ІНШІ ЗБОРИ ДО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Суть єдиного внеску на загальнообов'язкове державного соціального страхування. Адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Нарахування і сплата єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Збори на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій.

Змістовий модуль 2. Характеристика окремих видів соціального страхування в Україні

ТЕМА 5. СТРАХУВАННЯ З ТИМЧАСОВОЇ ВТРАТИ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ

Теоретичні основи загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Основні законодавчі норми та види матеріального забезпечення й надання соціальних послуг за страхуванням з тимчасової втрати працездатності. Допомога по тимчасовій непрацездатності: умови надання, тривалість виплати, порядок розрахунку. Допомога по вагітності і пологах. Допомога на поховання. Порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу) для нарахування допомог по тимчасовій непрацездатності. Соціальні послуги за соціальним страхуванням з тимчасової втрати працездатності.

ТЕМА 6. СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ НА ВИРОБНИЦТВІ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Теоретичні основи загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, які спричинили втрату працездатності. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг у разі настання нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Умови призначення страхових виплат. Допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю у разі настання нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань. Одноразова допомога у випадку стійкої втрати професійної працездатності потерпілого. Щомісячна страхова виплата потерпілому. Виплата одноразової допомоги у разі смерті потерпілого. Щомісячні страхові виплати особам у разі втрати годувальника. Відшкодування витрат на поховання потерпілого.

Контроль у сфері соціального страхуванням від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.

ТЕМА 7. СТРАХУВАННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ

Теоретичні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Економічна сутність безробіття. Соціальна сутність безробіття. Суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги. Види матеріального забезпечення на випадок безробіття. Умови призначення та виплати допомоги по безробіттю. Характеристика соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття. Органи управління коштами страхування на випадок безробіття. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття: завдання, функції, права.

ТЕМА 8. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ

Сутність, значення і форми медичного страхування. Моделі організації охорони здоров'я. Об'єкт і суб'єкти медичного страхування. Принципи та особливості обов'язкового і добровільного медичного страхування. Основні завдання медичного страхування. Загальнообов'язкове державне медичне страхування. Перспективи розвитку обов'язкового медичного страхування в Україні та його організаційні схеми.

Характеристика ринку добровільного медичного страхування в Україні. Страховий поліс. Порядок визначення розміру страхових премій і їх сплати. Організація роботи страхової компанії, пов'язана з настанням відповідальності за фактом страхового випадку. Шляхи підвищення ефективності медичного страхування в Україні.

ТЕМА 9. НЕДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Необхідність та значення недержавного соціального страхування. Недержавне пенсійне забезпечення: економічна сутність та роль у системі соціального страхування. Суб'єкти та об'єкти недержавного пенсійного забезпечення. Система недержавного пенсійного забезпечення. Зберігачі пенсійного фонду. Пенсійні активи, їх склад та використання. Види та механізм здійснення пенсійних виплат недержавними пенсійними фондами. Державний нагляд та контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення в Україні.

Недержавне страхування від нещасних випадків на виробництві.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ»

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	Індивід. робота	Тренінг	Самост. робота	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні та організаційні засади соціального страхування.						
Державне пенсійне страхування						
Тема 1. Сутність, принципи та роль соціального страхування	2	2	2	4	5	Поточне опитування
Тема 2. Державне регулювання соціального страхування	2	2			5	
Тема 3. Державне пенсійне страхування	4	4			6	
Тема 4. Єдиний соціальний внесок на загальнообов’язкове державне соціальне страхування та інші збори до Пенсійного фонду України	4	4			5	
Змістовий модуль 2. Характеристика окремих видів соціального страхування в Україні						
Тема 5. Страхування з тимчасової втрати працездатності	4	4	2	4	6	Поточне опитування
Тема 6. Страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань	4	4			6	
Тема 7. Страхування на випадок безробіття	4	4			5	
Тема 8. Медичне страхування	2	2			5	
Тема 9. Недержавне соціальне страхування	4	4			5	
Разом	30	30	4	8	48	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1

Тема 1: Сутність, принципи та роль соціального страхування

Мета: ознайомлення із необхідністю, економічним змістом та значенням соціального страхування в системі соціального захисту населення, вивчення його функцій і принципів; ознайомлення із фінансовим механізмом соціального страхування; засвоєння видів загальнообов'язкового державного соціального страхування, соціальних послуг та матеріального забезпечення, ним передбачених.

Питання для обговорення:

1. Необхідність та економічний зміст соціального страхування.
2. Значення соціального страхування в системі соціального захисту населення.
3. Функції та принципи соціального страхування.
4. Фінансовий механізм соціального страхування: суть, структура, характеристика складових.
5. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування.
6. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим соціальним страхуванням.

Практичне заняття № 2

Тема 2: Державне регулювання соціального страхування

Мета: ознайомлення із організаційними, методичними та правовими засадами державного регулювання соціального страхування, особливостями державного нагляду, контролю та моніторингу у сфері соціального страхування.

Питання для обговорення:

1. Необхідність, сутність, значення та завдання державного регулювання соціального страхування.
2. Методи та форми державного регулювання соціального страхування.
3. Правове забезпечення державного регулювання соціального страхування.
4. Система органів державного регулювання соціального страхування.
5. Державний нагляд, контроль та моніторинг у сфері соціального страхування.

Практичне заняття № 3, 4

Тема 3: Державне пенсійне страхування

Мета: ознайомлення із пенсійним страхуванням, специфікою становлення та структурою системи пенсійного забезпечення в Україні; вивчення видів пенсій у солідарній і накопичувальній системі державного пенсійного страхування; розвиток навичок використання адміністративно-правових механізмів призначення пенсій та пропонування обґрунтованих рішень щодо управління коштами солідарної системи пенсійного страхування в Україні.

Питання для обговорення:

1. Теоретичні основи пенсійного страхування.
2. Становлення та структура системи пенсійного страхування в Україні.
3. Види пенсій у солідарній системі державного пенсійного страхування.
4. Види пенсій у накопичувальній системі державного пенсійного страхування.
5. Пенсійний фонд України як орган управління коштами солідарної системи пенсійного страхування.

Практичне заняття № 5, 6

Тема 4: Єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та інші збори до Пенсійного фонду України

Мета: ознайомлення із суттю і базою нарахування єдиного соціального внеску (ЄСВ); знання платників і ставок ЄСВ та розвиток вміння його обраховувати; вивчення видів та ознайомлення із порядком справляння зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій.

Питання для обговорення:

1. Суть єдиного соціального внеску.
2. Платники єдиного соціального внеску.
3. База для нарахування єдиного соціального внеску.
4. Ставки єдиного соціального внеску.
5. Звітність платників єдиного соціального внеску.
6. Відповідальність за порушення законодавства в сфері адміністрування єдиного соціального внеску.
7. Види та порядок справляння зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій.

Практичне заняття № 7, 8

Тема 5: Страхування з тимчасової втрати працездатності

Мета: ознайомлення із загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням з тимчасової втрати працездатності; вивчення видів матеріального забезпечення й надання соціальних послуг за страхуванням з тимчасової втрати працездатності; набуття вмінь визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення; розвиток навичок приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

Питання для обговорення:

1. Теоретичні основи загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
2. Основні законодавчі норми та види матеріального забезпечення й надання соціальних послуг за страхуванням з тимчасової втрати працездатності.
3. Допомога по тимчасовій непрацездатності: умови надання, тривалість виплати, порядок розрахунку.
4. Допомога по вагітності та пологах і допомога на поховання.
5. Порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу) для нарахування допомог по тимчасовій непрацездатності.
6. Соціальні послуги за соціальним страхуванням з тимчасової втрати працездатності.

Практичне заняття № 9, 10

Тема 6: Страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань

Мета: ознайомлення із завданнями, принципами та особливостями страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання; вивчення видів матеріального забезпечення та соціальних послуг у разі настання нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, умов їх призначення та надання.

Питання для обговорення:

1. Страхування від нещасного випадку на виробництві: завдання, принципи та особливості.
2. Матеріальне забезпечення та соціальні послуги у разі настання нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.
3. Умови призначення страхових виплат.
4. Щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування шкоди внаслідок нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.
5. Контроль у сфері соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.

Практичне заняття № 11, 12

Тема 7: Страхування на випадок безробіття

Мета: ознайомлення із загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття; засвоєння видів матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття; розвиток навичок приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту населення та підвищення соціальної безпеки держави.

Питання для обговорення:

1. Теоретичні основи загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
2. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття: завдання, функції, права.
3. Джерела формування доходів бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.
4. Характеристика матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.
5. Умови, розмір та тривалість виплати допомоги з безробіття застрахованим особам.
6. Професійна підготовка або перепідготовка, підвищення кваліфікації безробітних.
7. Заходи сприяння зайнятості різних категорій населення.

Практичне заняття № 13

Тема 8: Медичне страхування

Мета: ознайомлення із системою медичного страхування та засадами обов'язкового медичного страхування; аналіз ринку добровільного медичного страхування в Україні та визначення перспектив його розвитку.

Питання для обговорення:

1. Система медичного страхування.
2. Обов'язкове медичне страхування.
3. Характеристика ринку добровільного медичного страхування в Україні.
4. Перспективи розвитку обов'язкового медичного страхування в Україні та його організаційні схеми.

Практичне заняття № 14, 15

Тема 9: Недержавне соціальне страхування

Мета: ознайомлення із необхідністю та значенням недержавного соціального страхування та пенсійного забезпечення; вивчення видів недержавних пенсійних фондів; розуміння механізму здійснення пенсійних виплат; ознайомлення із державним наглядом та контролем у сфері недержавного пенсійного забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Необхідність та значення недержавного соціального та пенсійного страхування.
2. Поняття та види недержавних пенсійних фондів.
3. Види та механізм здійснення пенсійних виплат недержавними пенсійними фондами.
4. Державний нагляд та контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення.
5. Недержавне страхування від нещасного випадку на виробництві.

6. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Мета тренінгу з дисципліни «Соціальне страхування» – узагальнення, засвоєння та закріплення знань, отриманих на лекційних і практичних заняттях; формування у здобувачів вищої освіти критичного мислення для пропонування професійних рішень, цілісного бачення і вирішення проблем соціального страхування; розвиток вміння аргументувати та працювати в команді.

Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти “бакалавр”.

Проведення тренінгу дозволяє:

- забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Соціальне страхування»;
- розвинути у здобувачів вищої освіти навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв’язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина передбачає актуалізацію теми тренінгового заняття та структурування процесу його проведення; ознайомлення здобувачів вищої освіти з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами; представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою в колективі здобувачів вищої освіти, визначенні правил проведення тренінгового заняття, формуванні робочих груп, визначенні завдань та розподілі ролей; забезпечення учасників тренінгу роздатковим матеріалом.

3. Практична частина передбачає виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою).

4. Підведення підсумків передбачає презентацію практичної роботи в групах; обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінку результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Завдання тренінгу

1. Взяти участь в інтелектуальній грі – дебатах на тему: «Обов’язкове медичне страхування в Україні: передумови та перспективи впровадження».

Правила гри:

а) в дебатах беруть участь 2 команди, в кожній з яких по 3 спікера. Відповідно здобувачі вищої освіти об’єднуються у дві команди і між собою обирають спікерів.

б) команди готують одразу аргументи «за» та «проти» теми, яка розглядається і за якою доведеться вести дискусію, оскільки не знають, яка роль їм випаде – сторони «ствердження» чи «заперечення».

в) кожному гравцю надається час для доведення своєї позиції та спростування позицій команди-суперника. Перші спікери мають на виступ 6-7 хвилин, другий та третій – 5 хвилин. Перший та другий гравці мають ще додатковий час для відповіді на запитання від протилежної сторони – 3-5 хвилин. Третій спікер робить загальний підсумок виступу всієї команди і не відповідає на запитання.

г) Під час гри кожна команда має право взяти декілька хвилин на підготовку (в сумі не більше 15 хвилин за всю гру).

Під час оцінювання враховуються не лише аргументи, але й на те, як учасники використовують свій час для виступу. При цьому, учасники не можуть підказувати один одному або відповідати один за одного. Однак виступ наступного учасника має бути продовженням попереднього виступу. Тому оцінюється злагодженість командної гри, а не окремих спікерів. Також важливим є вміння не просто аргументувати свою думку, але й аргументовано спростовувати думки, озвучені гравцем з команди суперника.

2. Виконати творче завдання у формі складання ребусу, де ребус – це загадка, у якій термін чи визначення зображені у вигляді малюнків, поєднаних з літерами, цифрами, нотами та іншими знаками.

Здобувачі вищої освіти об’єднуються в групи, кожна з яких складає свій ребус. Потім вони мають обмінятися ребусами і розгадати їх. Команди самостійно обирають термін чи

визначення, пов'язане з соціальним страхуванням і складає ребус. Критерієм оцінювання є складність ребусу, оригінальність складання та представлення.

3. Побудувати дерево цілей «Моя майбутня пенсія – запорука фінансового благополуччя в старості».

«Дерево цілей» – це наочне графічне зображення підпорядкованості та взаємозв'язку цілей, що демонструє розподіл загальної (генеральної) мети або місії на підцілі, завдання та окремі дії. При його побудові визначається мета – це те, що є бажаним результатом, успішна реалізація поставленої мети. Цілі 1, 2, 3 – це другорядні цілі, що сприяють реалізації головної мети. Щоб їх реалізувати, можливо, доведеться ще виконати інші другорядні цілі на ієрархію нижче. При виконанні цього завдання кожному здобувачу вищої освіти необхідно взяти участь в побудові «Дерева цілей», яке враховуватиме підцілі, завдання та окремі дії усіх учасників тренінгу.

Підсумкова оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань тренінгу.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Соціальне страхування» здобувачі вищої освіти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота є не тільки засобом перевірки знань з дисципліни, формою активного засвоєння предмету, але і засобом залучення здобувачів вищої освіти до осмислення й аналізу актуальних проблем розвитку соціального страхування. Самостійна робота є обов'язковим модулем та полягає в опрацюванні положень законодавства з питань соціального страхування, навчальної і наукової фахової літератури, підготовці доповідей, есе, проєктів, виконанні розрахунково-аналітичного завдання.

Завдання 1. Підготувати одне із запропонованого на вибір:

а) есе на тему:

- «Сучасні виклики у сфері соціального страхування та шляхи їх подолання»;
- «Принцип трипартизму та його роль в управлінні соціальним страхуванням»;
- «Еволюція соціального страхування: від благодійності до державної політики»;
- «Проблеми державного регулювання соціального страхування та шляхи їх вирішення в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови України»;
- «Оптимізація діяльності Пенсійного фонду України щодо порядку призначення, поновлення та перерахунку пенсійних виплат громадянам України»;
- «Роль соціального страхування у забезпеченні економічної стабільності»;
- «Сучасні проблеми загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та шляхи їх вирішення»;
- «Соціальне страхування в цифрову епоху: можливості та ключові виклики»;
- «Проблеми запровадження обов'язкового медичного страхування в Україні та шляхи їх вирішення в рамках стратегії повоєнного розвитку»;
- «Пенсійна реформа в Україні: оцінка ефективності та суспільні наслідки»;

б) наукова доповідь на тему:

- «Дискусійні питання сутності соціального страхування та проблеми його реалізації в Україні за сучасних умов»;
- «Принципи та механізми обов'язкового державного соціального страхування»;
- «Можливості використання зарубіжного досвіду організації нагляду і контролю за сферою соціального страхування у вітчизняних умовах»;
- «Шляхи подолання безробіття: досвід зарубіжних країн та можливості його використання у вітчизняній практиці»;
- «Досвід країн НАТО щодо працевлаштування ветеранів війни та можливості

його використання у вітчизняних умовах»;

- «Вплив тіньової економіки на фінансову стабільність фондів соціального страхування»;

- «Актуальні питання запровадження в Україні накопичувальної системи пенсійного забезпечення»;

- «Недержавні пенсійні фонди та їх роль у системі пенсійного забезпечення населення»;

- «Перспективи розвитку медичного страхування в Україні»;

в) аналітична доповідь на тему:

- «Аналіз джерел формування та напрямів використання коштів Пенсійного фонду України»;

- «Аналіз джерел формування та напрямів використання коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття»;

- «Аналіз джерел формування коштів ПФУ за рахунок зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій»;

- «Соціальне страхування безробітних в Україні: реальії сьогодення»

- «Аналіз стану виробничого травматизму та професійної захворюваності в Україні та шляхи зниження їх рівня»;

- «Грантові програми створення або розвитку власного бізнесу для різних категорій осіб в Україні: можливості для безробітних»;

- «Аналіз діяльності недержавних пенсійних фондів на вітчизняному ринку недержавного пенсійного забезпечення»;

- «Сучасні реальії функціонування недержавних пенсійних фондів в Україні»;

- «Сучасний стан та перспективи розвитку ринку добровільного страхування від нещасних випадків в Україні».

Завдання 2. Підготувати проєкт по одній із країн світу за вибором здобувача вищої освіти на одну із запропонованих тем:

- «Система соціального страхування у зарубіжних країнах: переваги для України»

- «Організація державного пенсійного страхування у зарубіжних країнах: тенденції та можливості використання в українській практиці»;

- «Зарубіжний досвід адміністрування єдиного соціального внеску та можливості його адаптації до вітчизняних реальій»;

- «Світова практика організації державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності: переваги для України»;

- «Зарубіжний досвід організації страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань: можливості імплементації у вітчизняну практику»;

- «Світова практика організації соціального страхування безробітних: можливості для України»;

- «Розвиток медичного страхування у зарубіжних країнах: сучасні тренди»;

- «Зарубіжний досвід функціонування недержавних пенсійних фондів та можливості його адаптації до вітчизняних реальій»;

- «Недержавне пенсійне страхування у світі: сучасні тренди»;

- «Страхові компанії на ринку недержавного пенсійного забезпечення»;

- власна тема, погоджена з викладачем.

Завдання 3. Виконати розрахунково-аналітичне завдання. Структура розрахунково-аналітичного завдання самостійної роботи:

1. Гіпотетично змодельовати сім'ю та її доходи, які мають включати соціальні виплати, а також різні категорії витрат. Визначити, який стаж, вік та інші елементи були у дорослих членів родини.

2. З огляду на умови в першому завданні:

- визначити базу нарахування ЄСВ. Охарактеризувати різні способи відшкодування ЄСВ (50-100%), зробити це з огляду досвіду роботи ФОП;
- розрахувати соціальні виплати у разі настання тимчасової втрати працездатності когось з членів гіпотетичної родини;
- розрахувати соціальні виплати у разі нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності когось з членів гіпотетичної родини.

3. Визначити свою (батьків, когось з родини або будь-кого гіпотетично) майбутню пенсію, описати розрахунки і які чинники впливатимуть на її розмір.

Загальні вимоги до оформлення результатів виконаних завдань самостійної роботи: шрифт – Times New Roman; розмір шрифту – 14 кегель; інтервал між рядками – півтора; абзац – 12,5 мм, поля: верхнє і нижнє – 20 мм, ліве – 25 мм, праве – 15 мм; нумерація сторінок – у правому верхньому куті; обсяг для:

- есе – 3-4 сторінки друкованого тексту;
- доповіді – 5-8 сторінок друкованого тексту або 8-10 слайдів презентації;
- проєкту – 10-15 слайдів презентації.

Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань самостійної роботи.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі навчання застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, тренінг, індивідуальна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, реферування.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Соціальне страхування» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- ✓ поточне опитування, тестування;
- ✓ презентації результатів виконаних завдань;
- ✓ оцінювання результатів модульного контролю;
- ✓ оцінювання результатів тренінгу;
- ✓ оцінювання результатів самостійної роботи;
- ✓ наукова дискусія;
- ✓ інші види індивідуальних і групових завдань;
- ✓ екзамен.

10. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань здобувачу вищої освіти і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач вищої освіти може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами вищої освіти, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Соціальне страхування» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 1-4 під час практичних занять	Модульна робота, яка охоплює теми 1-4. Теоретичне питання – макс. 20 балів. Тести (10 тестів по 3 бали за тест) – макс. 30 балів. Задачі (2 задачі по 25 балів за кожну) – макс. 50 балів	Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 5-9 під час практичних занять	Модульна робота, яка охоплює теми 5-9. Теоретичне питання – макс. 20 балів. Тести (10 тестів по 3 бали за тест) – макс. 30 балів. Задачі (2 задачі по 25 балів за кожну) – макс. 50 балів	Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань тренінгу	Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань самостійної роботи	Структура екзаменаційного білета: 1) одне теоретичне питання – макс. 20 балів; 2) дві задачі по 25 балів кожна – макс. 50; 3) 10 тестів по 3 бали за тест – макс. 30 балів

Форми і критерії оцінювання

Поточне опитування під час заняття:

90-100 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, дає аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, формулює висновки та узагальнення, розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання;

75-89 балів – здобувач вищої освіти правильно, у достатньо повному обсязі дає виклад навчального матеріалу, але при розкритті деяких питань не вистачає достатньої аргументації в поясненнях, допускаються несуттєві неточності та незначні помилки, розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання лише з певною допомогою викладача чи колег;

65-74 бали – здобувач вищої освіти загалом володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування й аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60-64 бали – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно та поверхнево викладає його, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

35-59 балів – здобувач вищої освіти виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, не може пояснити проблему, хоча і поверхнево її розуміє, допускаючи при цьому суттєві помилки;

0-34 бали – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне

оцінок, отриманих під час практичних занять.

Модульний контроль, екзамен:

– теоретичне питання, за відповідь на яке здобувач вищої освіти може отримати від 0 до 20 балів:

15-20 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, дає аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, формулює висновки та узагальнення;

6-14 балів – здобувач вищої освіти загалом володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності;

0-5 балів – здобувач вищої освіти виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно його викладає, допускає суттєві неточності та помилки;

– тестові завдання: за правильну відповідь на кожен з тестів здобувач вищої освіти може отримати 3 бали, що в підсумку дає максимально 30 балів;

– задачі: дві задачі, за розв'язання кожної з яких здобувач вищої освіти може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів:

15-25 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, самостійно і правильно розв'язує задачу й інтерпретує отримані результати;

6-14 балів – здобувач вищої освіти у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно виконує завдання, але допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання завдання;

1-5 балів – здобувач вищої освіти фрагментарно виконує ситуативне завдання, допускає суттєві неточності, недостатньо розкриває зміст завдання, що свідчить про низький рівень опанування навчального матеріалу.

Підсумкова оцінка за модульний контроль та екзамен визначається як сума балів за виконані завдання й оцінюється від 0 до 100 балів.

Тренінг:

90-100 балів – здобувач вищої освіти активно працює під час проведення тренінгу, вільно й аргументовано використовує навчальний матеріал для розкриття змісту завдань тренінгу, демонструє творчий підхід до виконання завдань тренінгу;

75-89 балів – здобувач вищої освіти доволі активно працює під час проведення тренінгу, виконує завдання тренінгу лише з певною допомогою колег, демонструє творчий підхід до виконання окремих завдань тренінгу;

60-74 бали – здобувач вищої освіти доволі пасивно працює під час проведення тренінгу, долучається до виконання лише окремих завдань тренінгу, в окремих моментах виявляючи творчий підхід до виконання окремих завдань тренінгу;

1-59 балів – здобувач вищої освіти демонструє небажання брати участь у виконанні завдань під час проведення тренінгу, долучається до розкриття їх змісту лише на вимогу колег чи викладача.

Самостійна робота:

90-100 балів – зміст самостійної роботи розкритий у повній мірі та відповідає встановленим вимогам до оформлення результатів виконаних завдань, містить елементи самостійного дослідження, під час презентації результатів самостійної роботи здобувач вищої освіти демонструє високий рівень опанування навчального матеріалу, уміння аналізувати й узагальнювати теоретичний і практичний матеріал, творчо підійти до підготовки презентації;

75-89 балів – представлені результати самостійної роботи відповідають встановленим вимогам, зміст самостійної роботи загалом розкритий, але присутні несуттєві недопрацювання, не вистачає достатньої глибини дослідження проблем, здобувач презентує матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускається незначних помилок у

формулюванні понять, розрахунках при аналізі фінансових показників, презентація роботи при цьому має незначні недоліки як за змістом, так і за оформленням;

60-74 бали – завдання самостійної роботи виконані на недостатньому рівні, логічно не завершений аналіз і оцінка стану об'єкту дослідження, наведені авторські пропозиції і рекомендації є загальними (без урахування особливостей об'єкту дослідження) і недостатньо обґрунтованими, здобувач припускається значних помилок у розрахунках, матеріал презентує фрагментарно, без логічної послідовності, відповіді на запитання нечіткі, презентація роботи при цьому має значні недоліки як за змістом, так і за оформленням.

1-59 балів – зміст виконаного здобувачем вищої освіти завдання для самостійної роботи не розкрито, оформлення і презентація роботи не відповідає встановленим вимогам, відповіді на запитання відсутні, неточні або неповні, не наведені шляхи вирішення проблеми або вони не обґрунтовані та випадкові.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Технічне забезпечення: мультимедійний проектор, ноутбук, проекційний екран.	1-9
2.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows. Стандартне програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Microsoft Visio). Телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox, Viber тощо).	1-9
3.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності).	1-9
4.	Комунікаційне програмне забезпечення Zoom для проведення занять в режимі on-line (за необхідності).	1-9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування № 16/98-ВР (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питання обчислення страхового стажу та пенсійного забезпечення : Закон України від 25 квітня 2024 року № 3674-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-20#Text>

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування медико-соціальної експертизи та впровадження оцінювання повсякденного функціонування особи : Закон України 19 грудня 2024 року № 4170-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4170-IX#top>
4. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 5.10.2000 р. №2017-III (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>
5. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення : Закон України від 19 жовтня 2017 року № 2168-VIII (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#top>
6. Про державну службу : Закон України від 16 грудня 1993 року №3723-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3723-12#top>
7. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-III (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14>
8. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 р. №1105-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
9. Про зайнятість населення : Закон України від 5 липня 2012 року № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
10. Про затвердження Положення про Пенсійний фонд України: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2014 р. № 280. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280-2014-%D0%BF#Text>
11. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#Text>
12. Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 675 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-2014-%D0%BF#Text>
13. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 26 червня 1997 року № 400/97-ВР (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400/97-%D0%B2%D1%80#Text>
14. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
15. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003 р. №1057-IV(зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>
16. Про особливості реалізації державної політики у сферах зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час воєнного стану та після його припинення або скасування : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 р. № 735 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/735-2022-%D0%BF#top>
17. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 р. №2671-VIII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>
18. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : Закон України від 28 лютого 1991 року № 796-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-12#Text>
19. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 р. № 1909-IX (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
20. Про пенсійне забезпечення : Закон України від 5.11.1991 р. №1788-XII (зі

змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12>

21. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб : Закон України від 9 квітня 1992 року № 2262-XII (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2262-12#Text>

22. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#top>

23. Безкровний О., Зоря О. Соціальне страхування : навч. посіб. [2-ге вид., доп. і перероб.] (електронне видання). Полтава: ПДАУ, 2023. 177 с.

24. Болотіна Є. В., Шубна О. В., Бившева Л. О., Колесникова Г. М. Проблеми розвитку пенсійного забезпечення в Україні в контексті соціального захисту. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. № 1 (63). С.162–170.

25. Вальчук О. І. Етапи формування публічної політики в системі державного соціального страхування України. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2021. Вип. 21. С. 7–10.

26. Державні соціальні стандарти / Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/content/socialni-standarti.html>

27. Зеленська М. В., Завада О. Г. Роль загальнообов'язкового державного соціального страхування в державному управлінні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 123–129.

28. Корсун І. М. Генезис та періодизація розвитку фондів соціального страхування. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2024. № 1 (85). С. 50–56.

29. Лаврик О. Соціальне страхування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економічний аналіз*. 2021. № 2. Т. 3. С. 107–113.

30. Логінова А. С. Сучасний стан страхування медичних витрат в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. № 53. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2707/2621>

31. Лубкей Н. П., Крамарчук С. П., Кулина Г. М. Проблеми впровадження концепту корпоративної соціальної відповідальності в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2021. Вип. 61. С. 202–206. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/61_2021/38.pdf.

32. Марич М. Г. Соціальне страхування : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 176 с.

33. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навч. посіб. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307 с.

34. Насібова О. В. Фінанси соціального захисту населення : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 372 с.

35. Прохоровська С., Кулина Г., Стецько М. Реформування системи соціального страхування в Україні: проблемні аспекти та ключові завдання. *Світ фінансів*. 2022. Вип. 3 (72). С. 66–82. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1534/1542>.

36. Соціальне страхування : навч. посіб. / Т. І. Стецюк, О. В. Димніч, О. В. Мурашко. К.: КНЕУ, 2023. 167 с.

37. Спасів Н., Кулина Г., Лубкей Н. Соціальне партнерство як імператива соціально-економічного розвитку України. *Вісник Економіки*. 2021. Вип. 3. С. 8–18.

38. Татарин Н. Б., Чепіль Ю. Б., Дунець І. А. Система недержавного пенсійного забезпечення як спосіб інвестування: проблемні аспекти та шляхи вдосконалення. *Молодий вчений*. 2022. № 4 (104). С. 110–114.

39. Труфанова Ю., Хоцька А. Сучасний стан правового регулювання соціального страхування в Україні. *Актуальні проблеми правознавства*. 2024. № 1 (37). С. 213–218. URL: <https://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/1837>

40. Чічкань М. В. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування як основа сучасної системи соціального захисту в Україні. *Право і суспільство*. 2021. № 1. С. 106–110.

41. Шевців М. Б. До питання про медичне страхування в Україні. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія: ПРАВО*. 2024. Вип. 86. Ч. 2. С. 264–269.

URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/01/43-1.pdf>

42. Cieślak M. Health Insurance Contribution in 2025 – Proposed Changes. URL: <https://cgofinance.com/health-insurance-contribution-in-2025/>

43. Flexible retirement pathways – An analysis of policies in 28 European countries. URL: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/flexible-retirement-pathways-analysis-policies-28-european-countries_en

44. Latest update of the MISSOC information on national social protection systems now available. URL: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/news/latest-update-missoc-information-national-social-protection-systems-now-available-2024-02-06_en

45. Rybová J., Sekničková I. Comparison of the European Union Member States in the Field of Social Insurance in the Period 2007–2019. *European Financial and Accounting Journal*. 2022. vol. 17. no. 3. P. 23–47. URL: <https://efaj.vse.cz/pdfs/efa/2022/03/05.pdf>

46. Social security in the European Union. URL: https://europa.eu/youreurope/citizens/work/social-security-and-benefits/social-security/index_en.htm

47. Social security developments and trends – Europe 2024. URL: <https://www.issa.int/html/developments-trends-Europe2024/#cover>

48. The year ahead: A look at what's on the European pensions agenda for 2025. URL: <https://www.europeanpensions.net/ep/The-year-ahead-A-look-at-what-on-the-European-pensions-agenda-for-2025.php>